

Predicting Academic Motivation Based on Self-Efficacy and Self-Esteem in Students: The Moderating Role of Marital Status

Sadegh Nasri

Associate Professor, Department of Educational Sciences, Shahid Rajaee University, Tehran, Iran

Mohammad Hossein Babazadeh*

MSc. student in Counseling, Department of Educational Sciences, Shahid Rajaee University, Tehran, Iran

Extended Abstract

Introduction

Student life represents a critical period for developing fundamental skills and competencies essential for future personal and professional success (Harpaz et al., 2023). Among the psychological components contributing to academic success, motivation plays a central role. Academic motivation, defined as the set of behaviors associated with learning engagement and achievement, includes persistence in overcoming obstacles, the organization of tasks, and the purposeful pursuit of academic goals (Moosivand & Kaboli, 2021; Berdida, 2023). It acts as a fundamental prerequisite for learning and contributes significantly to students' academic performance and long-term educational development.

Two key psychological constructs—self-efficacy and self-esteem—have been identified as influential predictors of academic motivation. Self-efficacy refers to an individual's belief

---

* Corresponding Author: m.h.babazade@gmail.com

in their ability to complete tasks and achieve goals, even in the face of challenges (Bandura, 2004). Research has consistently demonstrated that higher levels of self-efficacy are associated with stronger academic motivation and better learning outcomes (Ma, 2024; Campos & Madrigal, 2020). Similarly, self-esteem, which involves an individual's overall evaluation of their self-worth and perceived value by others (Fatemipanah, 2021), also influences academic functioning. Students with healthy self-esteem are more likely to perceive themselves as competent, resilient, and motivated learners (Moradi et al., 2018; Moyano et al., 2020).

Although prior research supports the predictive role of both self-efficacy and self-esteem in academic motivation, the potential interaction between these two factors remains underexplored. Moreover, marital status, a demographic factor that may influence personal responsibilities, social support, and stress levels, has shown mixed results in its association with academic motivation. While some studies suggest a positive link between marital status and academic engagement (El Massah & Fadli, 2017; Salari et al., 2018), others report no significant effect (Mahdavi et al., 2021). This inconsistency highlights the need to investigate marital status as a possible moderator in the relationship between psychological traits and academic motivation. In this context, the present study aims to examine how self-efficacy and self-esteem predict academic motivation in university students, and whether marital status moderates these relationships. By integrating psychological and demographic factors, this study seeks to offer a more nuanced understanding of the mechanisms underlying academic motivation.

Method

This study employed a descriptive-correlational design to examine the predictive role of self-efficacy and self-esteem in academic motivation, and the moderating effect of marital status among university students. The statistical population consisted of all students enrolled at the University of Mazandaran in 2024, totaling 12,041 individuals. Using Cochran's formula for a finite population, with a 95% confidence level and an assumed proportion of 0.5, the minimum required sample size was calculated to be 340. After data collection, responses from 323 participants were deemed complete and suitable for analysis. A two-stage cluster sampling method was used. In the first stage, faculties were selected as primary clusters, and in the second stage, academic fields within these faculties served as secondary clusters. Participants were then randomly selected from each field. Data were collected through in-person administration of questionnaires. Inclusion criteria included being an active student, willingness to participate, and voluntary completion of the questionnaires. Exclusion criteria included incomplete responses and withdrawal from participation. To uphold ethical standards, participants were assured of the confidentiality of their responses, and participation was entirely voluntary. All collected data were used exclusively for research purposes, and participant identities remained protected throughout the study. Data were collected using Harter's Academic Motivation Scale (HAMS), the Self-Efficacy Scale (SES), and the Coopersmith Self-Esteem Inventories (CSEI). Descriptive statistics (mean, standard deviation, skewness, and kurtosis) were used to summarize the data. To test the research hypotheses, multiple regression analysis and the Z-test for comparing correlation coefficients were conducted using SPSS version 27.

Results

The results of the study revealed significant positive correlations among self-efficacy, self-esteem, and academic motivation in both single and married student groups. Notably, the association between academic motivation and self-efficacy was stronger among married students. In both groups, the strongest correlation was observed between self-efficacy and self-esteem. Prior to conducting regression analyses, the assumptions of normality, linearity, homoscedasticity, multicollinearity, and independence of errors were tested separately for each group. The Kolmogorov-Smirnov test indicated non-significant Z values at the 0.05 level, confirming the normal distribution of the data. Skewness and kurtosis values were within the acceptable ± 1 range. The Variance Inflation Factor (VIF) indicated no multicollinearity, and the Durbin-Watson statistic confirmed the independence of residuals. Scatterplots and Q-Q plots supported the assumptions of linearity and homogeneity of variance. In Model 1 (single students), multiple regression analysis showed that self-efficacy ($\beta = 0.39$) and self-esteem ($\beta = 0.27$) both significantly and positively predicted academic motivation, with self-efficacy demonstrating greater predictive power. This model accounted for 18% of the variance in academic motivation and was statistically significant. In Model 2 (married students), both predictors again showed significant positive effects: self-efficacy ($\beta = 0.42$) and self-esteem ($\beta = 0.31$). The model explained 23% of the variance in academic motivation, also statistically significant. Finally, a Z-test comparing the multiple correlation coefficients across the two groups showed a significant difference ($Z = 2.71 > 2.58$ at the 0.01 level), indicating that the combined predictive power of self-efficacy and self-esteem on academic motivation was significantly stronger in married students than in single students.

Discussion and Conclusion

The primary objective of this study was to examine the relationships between self-efficacy and self-esteem with academic motivation, while also exploring the moderating role of marital status among students at the University of Mazandaran. The findings revealed that both self-efficacy and self-esteem significantly and positively predict academic motivation in students, and that these relationships are notably stronger in married students. The positive relationship between self-efficacy and academic motivation aligns with previous research by Vilppu et al. (2024) and Abdolrezapour et al. (2023). Self-efficacy contributes to students' confidence in their ability to manage academic tasks, enhances their resilience in the face of failure, and motivates them to embrace challenges rather than avoid them. Students with higher self-efficacy are more likely to set academic goals, stay committed, and actively engage in learning processes. This sense of personal competence facilitates persistence in academic efforts and contributes directly to increased academic motivation.

Similarly, the study confirmed a significant positive relationship between self-esteem and academic motivation, consistent with the findings of and Moradi et al. (2018), Moyano et al. (2020), and Almurumudhe et al. (2024). High self-esteem empowers students to believe in their worth and potential, which in turn reinforces their motivation to succeed academically. According to Alizadeh et al. (2015), students with high self-esteem demonstrate greater endurance, are more

resistant to academic and emotional challenges, and exhibit stronger academic engagement. Conversely, low self-esteem is linked to doubt, avoidance, anxiety, and reduced academic achievement.

One of the key contributions of this study is the confirmation of marital status as a moderating factor in the relationship between psychological factors and academic motivation. Married students demonstrated stronger associations between self-efficacy, self-esteem, and academic motivation compared to single students. This finding is consistent with the studies by El Massahet al. (2017) and Salari et al. (2018), which suggest that the additional responsibilities and life demands associated with marriage may enhance individuals' motivation to succeed academically. Married students may experience a heightened sense of responsibility and purpose, which, in combination with high self-efficacy and self-esteem, drives them toward achieving educational goals to ensure personal and family stability.

Despite its valuable findings, the study has some limitations. The use of self-report questionnaires without accompanying interviews may have limited the depth of understanding of students' academic motivation. Additionally, motivational fluctuations and the limited generalizability of findings to populations outside the University of Mazandaran pose constraints. In light of these findings, it is recommended that educational policymakers and university administrators consider the critical roles of self-efficacy and self-esteem in promoting students' academic motivation. Tailored support programs may be especially beneficial for married students or those facing added responsibilities. Future studies are encouraged to investigate the role of other psychological and social factors—such as parenting styles and personality traits—in predicting academic motivation among different student subgroups, particularly by comparing married and single students to better understand contextual influences on motivation.

Ethical Considerations

Compliance with ethical guidelines: This study adhered to strict ethical standards. Participation was entirely voluntary, and all respondents were assured of the confidentiality of their information. The data collected were used exclusively for research purposes, and participants' identities were safeguarded at every stage of the research process.

Funding: This research is a personal study without financial support.

Authors' contribution: Both authors contributed equally to this research.

Conflict of interest: The authors declare no conflicts of interest.

Acknowledgements: We extend our sincere appreciation to the students and staff of the University of Mazandaran for their valuable participation and support in this research.

Keywords: academic motivation, marital status, self-efficacy, self-esteem.

Citation: Nasri, S., & Babazadeh, M. H. (2026). Predicting Academic Motivation Based on Self-Efficacy and Self-Esteem in Students: The Moderating Role of Marital Status. *Recent Innovations in Psychology*, 3(2), 61-73. <https://doi.org/10.22034/rip.2025.532228.1108>.

پیش‌بینی انگیزش تحصیلی بر اساس خودکارآمدی و عزت‌نفس در دانشجویان: نقش تعدیل‌کننده وضعیت تأهل

دانشیار، گروه علوم تربیتی، دانشگاه شهید رجایی، تهران، ایران

صادق نصری

دانشجوی کارشناسی ارشد مشاوره، دانشگاه شهید رجایی، تهران، ایران

محمدحسین بابازاده *

چکیده

هدف از پژوهش حاضر پیش‌بینی انگیزش تحصیلی دانشجویان بر اساس خودکارآمدی و عزت‌نفس با نقش تعدیل‌کننده وضعیت تأهل بود. روش پژوهش همبستگی و جامعه آماری شامل دانشجویان دانشگاه مازندران در سال تحصیلی ۱۴۰۳-۱۴۰۲ بود. تعداد ۳۲۳ نفر از این دانشجویان با روش نمونه‌گیری خوشه‌ای چندمرحله‌ای انتخاب شدند. گردآوری داده‌ها با مقیاس انگیزش تحصیلی هارتر (HAMS)، مقیاس خودکارآمدی (SES) و مقیاس‌های عزت‌نفس کوپر اسمیت (CSEI) انجام شد. یافته‌ها نشان داد که خودکارآمدی و عزت‌نفس با انگیزش تحصیلی رابطه مثبت و معناداری دارند ($P < 0/01$). تحلیل رگرسیون چندگانه در میان دانشجویان مجرد نشان داد که خودکارآمدی ($\beta = 0/39$) و عزت‌نفس ($\beta = 0/27$) به طور معناداری انگیزش تحصیلی را پیش‌بینی می‌کند. خودکارآمدی ($\beta = 0/42$) و عزت‌نفس ($\beta = 0/31$) به طور معناداری انگیزش تحصیلی را در دانشجویان متأهل پیش‌بینی می‌کردند. بین ضرایب همبستگی چندگانه در دانشجویان مجرد و متأهل تفاوت معناداری مشاهده شد ($P < 0/01$). به نظر می‌رسد وضعیت تأهل می‌تواند روابط میان خودکارآمدی و عزت‌نفس با انگیزش تحصیلی دانشجویان را تعدیل کند.

کلیدواژه‌ها: انگیزش تحصیلی، خودکارآمدی، عزت‌نفس، وضعیت تأهل

استناد: نصری، صادق، و بابازاده، محمدحسین. (۱۴۰۵). پیش‌بینی انگیزش تحصیلی بر اساس خودکارآمدی و عزت‌نفس در دانشجویان: نقش تعدیل‌کننده وضعیت تأهل. *نوآوری‌های اخیر در روان‌شناسی*، ۳(۲)، ۶۱-۷۳.

<https://doi.org/10.22034/rip.2025.532228.1108>

مقدمه

زندگی دانشجویی، دوره‌ای کلیدی برای توانمندسازی و شکوفایی ظرفیت‌ها و مهارت‌های اساسی زندگی است (هارپز و همکاران، ۲۰۲۳). انگیزه به‌عنوان پایه‌ای اساسی در یادگیری، نقش تعیین‌کننده‌ای در دستیابی به اهداف دارد (بردیدا، ۲۰۲۳). انگیزش تحصیلی^۱ به رفتارهایی همانند میزان فعالیت و جدیت یادگیرندگان، تنظیم مؤثر تکالیف، انتخاب فعالیت مناسب، پیگیری تکالیف و پایداری در برابر موانع اجرای تکالیف اشاره دارد (موسیوند و کابلی، ۱۴۰۱). انگیزش تحصیلی نشان‌دهنده تمایل فرد برای پیگیری اهداف آموزشی است؛ اهدافی که احتمال موفقیت تحصیلی را افزایش داده و زمینه‌ساز کسب مهارت‌های جدید هستند (شوکت و همکاران، ۲۰۲۴).

شواهد پژوهشی نشان می‌دهند که بین انگیزش تحصیلی و خودکارآمدی^۲ رابطه وجود دارد (کامپوس و مادرینگال، ۲۰۲۰؛ ما، ۲۰۲۴). این سازه روان‌شناختی قابلیت پیش‌بینی عملکرد تحصیلی (لی و مائو، ۲۰۱۶؛ نصیر و اقبال، ۲۰۱۹؛ عبدالرضاپور و همکاران، ۲۰۲۳؛ افرا و همکاران، ۱۴۰۰) و درگیری تحصیلی (خزاعی و همکاران، ۱۴۰۲) در ارتباط است. خودکارآمدی باور به توانایی شخصی برای دستیابی به نتایج ایده‌آل بوده و بر توانایی افراد برای کنارآمدن موفقیت‌آمیز با چالش‌های دشوار تأثیرگذار است (پو و همکاران، ۲۰۱۶؛ فارمر و همکاران، ۲۰۲۲). از نظر بندورا (۲۰۰۴) خودکارآمدی احساس پایداری از لیاقت، عزت‌نفس، توانمندی، ارزشمندی و حس کفایت در مواجهه با موانع است. پژوهش‌ها (براون و همکاران، ۲۰۱۲؛ هونگ و همکاران، ۲۰۲۴) نشان می‌دهد که خودکارآمدی می‌تواند به‌عنوان پیش‌بین عزت‌نفس افراد عمل کند.

عزت‌نفس، یکی دیگر از عوامل روان‌شناختی پیش‌بینی‌کننده موفقیت تحصیلی است (مرادی و همکاران، ۱۳۹۷). افرادی که دیدگاه درستی نسبت به خود داشته باشند، توانایی درک توانمندی‌های خود را دارند و انگیزش بالاتری خواهند داشت (تاپکو و لثانا تسکیلار، ۲۰۱۸؛ مویانو و همکاران، ۲۰۲۰). عزت‌نفس به میزان ارزش و احترامی که فرد برای خود قائل است و یا تصور می‌کند دیگران برای او قائل هستند، اشاره می‌کند؛ همچنین بیانگر قضاوت فردی از ارزشمندی خویش است (فاطمی پناه، ۱۴۰۱). شواهد نشان می‌دهد که تقویت عزت‌نفس، می‌تواند نقش تعیین‌کننده‌ای در بهبود عملکرد تحصیلی دانشجویان داشته باشد (مویانو و همکاران، ۲۰۲۰؛ المورامده و همکاران، ۲۰۲۴؛ مرادی و همکاران، ۱۳۹۷).

ارتقای دانش افراد، به عنوان یک مطالبه عمومی در هر جامعه‌ای، در بستر تحصیل امکان‌پذیر است و برخورداری از انگیزش تحصیلی برای یادگیری و ارتقای معلومات ضروری است. از سوی دیگر خودکارآمدی به‌عنوان باور فرد به توانایی‌های خود در انجام تکالیف و عزت‌نفس به‌عنوان ارزیابی کلی از ارزشمندی خویش، می‌توانند نقش کلیدی در شکل‌گیری و تداوم انگیزش تحصیلی داشته باشند. باوجود مطالعات متعدد در زمینه انگیزش تحصیلی، نقش همزمان خودکارآمدی و عزت‌نفس به‌عنوان پیش‌بین‌های کلیدی آن، به طور جامع بررسی نشده است و تعامل این عوامل می‌تواند درک عمیق‌تری از انگیزش تحصیلی ارائه دهد. از سوی دیگر با توجه به اقبال عمومی برای تحصیلات دانشگاهی، افراد در سنین مختلفی وارد دانشگاه می‌شوند. تعداد قابل توجهی از دانشجویان، به ویژه در دوره‌های تحصیلات تکمیلی را افراد متأهل تشکیل می‌دهند. به نظر می‌رسد نقش‌های زندگی شخصی همانند نقش همسری و والدینی می‌توانند بر نقش دانشجویی تأثیرگذار باشند. اما در این زمینه یافته‌های همسویی وجود ندارد؛ چرا که برخی مطالعات رابطه مثبت بین تأهل و انگیزش تحصیلی گزارش کرده‌اند (المساح و فادلی، ۲۰۱۷؛ سالاری

1. academic motivation

2. self-efficacy

و همکاران، ۱۳۹۷) و پژوهش‌های دیگر نشان داده‌اند وضعیت تأهل تأثیر معناداری ندارد (انیامنه و همکاران، ۲۰۲۰؛ مهدوی و همکاران، ۲۰۲۱). در مجموع به نظر می‌رسد تأثیر وضعیت تأهل به‌عنوان متغیر تعدیل‌گر در رابطه خودکارآمدی و عزت نفس با انگیزش تحصیلی کمتر مورد توجه قرار گرفته است. از این رو پژوهش حاضر با هدف تعیین روابط خودکارآمدی و عزت نفس با انگیزش تحصیلی با توجه به نقش تعدیل کننده وضعیت تأهل انجام شد.

روش

روش پژوهش حاضر همبستگی و جامعه آماری شامل کلیه دانشجویان دانشگاه مازندران بود. جهت تعیین حجم نمونه از فرمول کوکران برای جامعه با حجم ۱۲۰۴۱ نفر استفاده شد و با در نظر گرفتن سطح اطمینان ۰/۹۵ درصد و نسبت ۰/۵ حداقل حجم نمونه ۳۴۰ نفر برآورد شد که اطلاعات ۳۲۳ نفر (۱۵۷ مجرد و ۱۶۶ متأهل) قابل تحلیل و ارزیابی بود. نمونه‌گیری با روش خوشه‌ای دومرحله‌ای صورت گرفت. در مرحله اول دانشکده‌ها به عنوان خوشه‌ها انتخاب شدند و در مرحله دوم، از میان دانشکده‌ها، رشته‌های تحصیلی به عنوان خوشه‌های ثانویه در نظر گرفته شدند. سپس از هر رشته به صورت تصادفی نمونه‌ها انتخاب شدند. پرسشنامه‌ها به صورت حضوری اجرا شدند. جهت رعایت اصول اخلاقی بر محرمانه بودن اطلاعات پاسخ دهندگان تأکید شده و شرکت در پژوهش به صورت داوطلبانه بوده است. داده‌های جمع‌آوری شده صرفاً برای اهداف تحقیق مورد استفاده قرار گرفته و هویت افراد در تمام مراحل تحقیق محفوظ مانده است. گردآوری داده‌ها با پرسشنامه‌های ذیل صورت گرفت:

مقیاس انگیزش تحصیلی هارتر^۱ (HAMS): این مقیاس توسط هارتر (۱۹۸۱) تدوین شده و دارای ۳۳ عبارت است که در طیف لیکرت پنج‌درجه‌ای از هیچ‌وقت (۱) تا تقریباً همیشه (۵) نمره‌گذاری می‌شوند. در مطالعه اصلی روایی عاملی مطلوب و پایایی با روش کودر ریچاردسون ۰/۵۴ تا ۰/۸۴ به دست آمده است. بحرانی (۱۳۸۸) نیز تحلیل عاملی اکتشافی را اجرا و روایی مطلوبی را به دست آورد. در مطالعه وی همسانی درونی مناسبی وجود داشت. پایایی این پرسشنامه توسط بخشی و غلامزاده (۱۴۰۱) از طریق آلفای کرونباخ ۰/۷۸ محاسبه شده است. در این پژوهش آلفای کرونباخ ۰/۷۹ به دست آمد.

مقیاس خودکارآمدی^۲ (SES): این مقیاس توسط شرر و همکاران (۱۹۸۲) تدوین شده و نسخه نهایی آن دارای ۱۷ عبارت است که در طیف لیکرت پنج‌درجه‌ای از کاملاً مخالفم (۱) تا کاملاً موافقم (۵) نمره‌گذاری می‌شوند. پایایی و روایی این پرسشنامه توسط وودروف و کاشمن (۱۹۹۳) تأیید شده است. همچنین باقری و دانا (۱۴۰۰) پایایی این پرسشنامه را ۰/۸۷ گزارش داده‌اند. پایایی این پرسشنامه در پژوهش حاضر با استفاده از روش آلفای کرونباخ ۰/۸۳ به دست آمد.

مقیاس عزت نفس کوپر اسمیت^۳ (CSEI): این مقیاس توسط کوپراسمیت (۱۹۸۱) تدوین شده و شامل ۵۸ عبارت است که به صورت بلی (۱) و خیر (صفر) نمره‌دهی می‌شوند. روایی این پرسشنامه توسط شکرکن و نیسی (۱۳۷۳) تأیید شده است. عباسی (۱۴۰۲) آلفای کرونباخ ۰/۷۹ و ضریب دونیمه کردن ۰/۸۲ را گزارش کرده است. در پژوهش حاضر آلفای کرونباخ ۰/۸۱ به دست آمد.

در تجزیه و تحلیل داده‌ها از رگرسیون چندگانه و آزمون Z فیشر برای مقایسه دو ضریب همبستگی استفاده شد. داده‌ها با نرم‌افزار SPSS نسخه ۲۷ تحلیل شدند.

1. Harter's Academic Motivation Scale (HAMS)
2. the Self-Efficacy Scale (SES)
3. the Coopersmith Self-Esteem Inventory (CSEI)

یافته‌ها

توصیف شاخص‌های جمعیت شناختی نمونه نشان داد که ۱۵۳ نفر (۴۷/۴ درصد) دانشجویان زن و ۱۷۰ نفر (۵۲/۶ درصد) مرد بودند؛ ۱۷۳ نفر (۵۳/۶ درصد) دانشجویان در دوره کارشناسی، ۹۷ نفر (۳۰ درصد) در دوره کارشناسی ارشد و ۵۳ نفر (۱۶/۴ درصد) در دوره دکتری تخصصی مشغول به تحصیل بودند. در نهایت اینکه ۸۹ نفر (۲۷/۶ درصد) دانشجویان در گروه علوم پایه، ۱۷۶ نفر (۵۴/۴ درصد) در گروه علوم انسانی و ۵۸ نفر (۱۸ درصد) در گروه فنی و مهندسی مشغول به تحصیل بودند.

در غربالگری داده‌ها نمودار جعبه‌ای نشان داد که نوزده داده پرت وجود دارد. این نفرات از تحلیل حذف شدند. شاخص‌های توصیفی متغیرهای پژوهش در جدول ۱ آورده شده است.

جدول ۱. شاخص‌های توصیفی متغیرهای پژوهش

متغیر	گروه	میانگین	انحراف معیار	چولگی	کشیدگی
انگیزش تحصیلی	مجرد	۱۶/۸۰	۲/۱۵	-۰/۱۲	۰/۰۸
	متأهل	۱۸/۲۵	۱/۹۸	-۰/۰۸	-۰/۰۵
خودکارآمدی	مجرد	۲۲/۶۰	۲/۴۵	۰/۱۰	-۰/۱۲
	متأهل	۲۴/۱۵	۲/۳۰	۰/۰۵	-۰/۰۸
عزت نفس	مجرد	۳۳/۷۵	۳/۸۰	-۰/۱۵	۰/۱۲
	متأهل	۳۵/۴۰	۳/۶۵	-۰/۱۰	۰/۰۸

بر اساس جدول ۱ مقادیر کجی و کشیدگی در محدوده قابل قبول (± 2) قرار داشتند که فرض نرمال بودن را تأیید می‌کند. داده‌ها نشان می‌دهد دانشجویان متأهل در تمام متغیرها میانگین بالاتری دارند، در حالیکه پراکندگی داده‌ها در هر دو گروه مشابه است. جدول ۲ ماتریس همبستگی متغیرهای پژوهش به تفکیک وضعیت تاهل را نشان می‌دهد.

جدول ۲. ماتریس همبستگی متغیرهای پژوهش

متغیرها	انگیزش تحصیلی	خودکارآمدی	عزت نفس
انگیزش تحصیلی	۱	۰/۵۱**	۰/۴۵**
خودکارآمدی	۰/۴۲**	۱	۰/۵۹**
عزت نفس	۰/۳۸**	۰/۶۳**	۱

نکته: عناصر زیرقطری مربوط به افراد مجرد و عناصر بالای قطری مربوط به افراد متأهل هستند. $**P < ۰/۰۱$

بر اساس جدول ۲ ماتریس همبستگی نشان‌دهنده روابط معنادار مثبت بین متغیرها در هر دو گروه است. الگوی روابط در متأهل‌ها به‌ویژه بین انگیزش تحصیلی و خودکارآمدی قوی‌تر بود. قوی‌ترین رابطه در هر دو گروه بین خودکارآمدی و عزت نفس مشاهده شد.

پیش از اجرای تحلیل رگرسیون، مفروضات اساسی آن به طور جداگانه برای هر دو گروه بررسی شد. جهت نرمال بودن داده‌ها از آزمون کولموگروف - اسمیرنوف استفاده شد. توزیع متغیرها به تفکیک گروه‌ها نرمال بود ($P > ۰/۰۵$). مقادیر شاخص تحمل در دامنه ۰/۴۰ تا ۱ و مقادیر تورم واریانس (VIF) در دامنه ۱ تا ۷ قرار داشته و نشان از عدم همخطی متغیرهای پیش بین داشتند. آماره دوربین واتسون نیز در دامنه مطلوب ۱/۵ تا ۲/۵ قرار داشت و نشان داد که استقلال خطاها وجود دارد. بر این اساس تحلیل رگرسیون چندگانه به تفکیک وضعیت تاهل انجام شد. نتایج در جدول ۳ آورده شده است.

جدول ۳. نتایج تحلیل رگرسیون انگیزش تحصیلی به تفکیک وضعیت تأهل

وضعیت تأهل	متغیرها	R	R ²	F	سطح معناداری	β	t	سطح معناداری
مجرد	خودکارآمدی	۰/۴۲	۰/۱۸	۳۳/۱۵	۰/۰۰۱	۰/۳۹	۴/۱۲	۰/۰۰۱
	عزت نفس					۰/۲۷	۳/۴۵	۰/۰۰۱
متأهل	خودکارآمدی	۰/۴۸	۰/۲۳	۳۸/۷۲	۰/۰۰۱	۰/۴۲	۵/۳۲	۰/۰۰۱
	عزت نفس					۰/۳۱	۲/۸۷	۰/۰۰۱

جدول ۳ نشان دهنده آن است که خودکارآمدی ($\beta=0/39$) و عزت نفس ($\beta=0/27$) به صورت مثبت و معناداری قادر به پیش‌بینی انگیزش تحصیلی در دانشجویان مجرد هستند. در دانشجویان متأهل نیز خودکارآمدی ($\beta=0/42$) و عزت نفس ($\beta=0/31$) پیش‌بینی کننده مثبت انگیزش تحصیلی بودند. میزان واریانس تبیین شده در افراد مجرد و متأهل به ترتیب ۱۸ درصد و ۲۳ درصد بود. در هر دو گروه خودکارآمدی از ضریب رگرسیون بالاتری برخوردار بود. در ادامه و با هدف بررسی نقش تعدیل کننده جنسیت، از آماره Z فیشر استفاده شد. با توجه به اینکه مقدار Z بدست آمده بزرگتر از Z جدول (۲/۵۸) بود، نقش تعدیل کننده وضعیت تأهل به تأیید رسید.

بحث و نتیجه‌گیری

هدف از مطالعه حاضر بررسی رابطه خودکارآمدی و عزت نفس با انگیزش تحصیلی باتوجه به نقش تعدیل گر وضعیت تأهل در دانشجویان دانشگاه مازندران بود. نتایج بیانگر رابطه مثبت خودکارآمدی و انگیزش تحصیلی دانشجویان بود. این یافته با پژوهش بادل (۲۰۱۶)، نصیر و همکاران (۲۰۱۹)، عبدالرضا پور و همکاران (۲۰۲۳)، ویلیو و همکاران (۲۰۲۴) و افرا و همکاران (۱۴۰۰) همسویی دارد. بالابودن خودکارآمدی موجب افزایش توانایی‌های شخصی، خودپنداره مثبت و در نهایت افزایش انگیزش تحصیلی می‌شود. در محیط آموزشی، دانشجویانی که دارای سطوح بالایی از خودکارآمدی هستند، دلیل شکست خود را عدم تلاش (الیویر و همکاران، ۲۰۱۹) و دانشجویانی که سطوح پایینی از خودکارآمدی را دارند، ناکامی خود را ناشی از کمبود توانایی خویش می‌دانند (دیر و همکاران، ۲۰۱۸). بنابراین خودکارآمدی بالا با تلاش‌هایی برای موفقیت تحصیلی مرتبط است. به نظر می‌رسد خودکارآمدی ترس از شکست را کاهش داده و تمایل به چالش‌پذیری را افزایش می‌دهد. در نتیجه، دانشجویان با اطمینان بیشتری در فعالیت‌های درسی مشارکت کرده و در مواجهه با موانع، پشتکار بیشتری دارند. خودکارآمدی بالا که از خودآگاهی قوی نشأت می‌گیرد، می‌تواند منجر به شناسایی نقاط قوت و ضعف فرد شود (سالاری و همکاران، ۱۳۹۷).

سایر یافته‌های پژوهش نشان داد که میان عزت نفس با انگیزش تحصیلی در دانشجویان رابطه مثبت وجود دارد. این یافته با پژوهش مویانو و همکاران (۲۰۲۰)، المورامده و همکاران (۲۰۲۴) و مرادی و همکاران (۱۳۹۷) همسویی دارد. عزت نفس پایین منجر به بی‌انگیزگی در تحصیل خواهد شد. افراد با عزت نفس بالا در برابر مشکلات از قدرت تحمل و مقاومت بالاتری برخوردارند و احتمال موفقیت‌شان بیشتر است (علیزاده و همکاران، ۱۳۹۴). افراد دارای عزت نفس پایین، استرس و فشار تحصیلی بالایی را تجربه می‌کنند (نیازی و همکاران، ۲۰۲۳). به نظر می‌رسد عزت نفس و به دنبال آن تکیه به خود در دانشجویان بتواند باعث افزایش انگیزه مطالعه و در نهایت موفقیت تحصیلی شود. عزت نفس بالا موجب می‌شود افراد ارزش بیشتری برای تلاش‌های آموزشی خود قائل شوند و اهداف تحصیلی را باورپذیرتر ببینند. چنین دانشجویانی معمولاً با انگیزه درونی بیشتری به یادگیری می‌پردازند و در مواجهه با چالش‌های تحصیلی، کمتر دچار تردید و ناامیدی می‌شوند.

نتایج پژوهش حاضر نشان داده است که رابطه چندگانه خودکارآمدی و عزت‌نفس با انگیزش تحصیلی در دانشجویان متأهل به طور معناداری بیشتر بود و نقش تعدیل گر وضعیت تأهل تأیید شد. به عبارتی خودکارآمدی و عزت‌نفس در افراد متأهل پیش‌بینی‌کننده مناسبی برای انگیزش تحصیلی می‌باشد که در این خصوص با پژوهش المساح و همکاران، (۲۰۱۷)، سالاری و همکاران (۱۳۹۷) همسویی داشته و با مطالعه مهدوی و همکاران (۲۰۲۱) ناهمسویی دارد. به نظر می‌رسد مسئولیت‌پذیری دانشجویان متأهل در زندگی مشترک با میزان خودکارآمدی و عزت‌نفس آنها ارتباط داشته باشد و در نهایت با افزایش سطح خودکارآمدی و عزت‌نفس می‌تواند انگیزش تحصیلی را افزایش دهد (سالاری و همکاران، ۱۳۹۷). همچنین دانشجویان متأهل به دلیل مشغله‌های زندگی، توان مدیریت زمان بهتری خواهند داشت و از وقت خود بهترین استفاده را می‌برند (مقدری کوشا و همکاران، ۱۳۹۷).

در مجموع به نظر می‌رسد افرادی که احساس ارزشمندی بالا و باور مثبت به توانایی‌های خود دارند، در امور تحصیلی انگیزش بالاتری دارند. این یافته به ویژه در مورد دانشجویان متأهل مورد تأیید قرار گرفت. این یافته به واسطه محدودیت در استفاده از ابزار خودگزارشی، اجرا در یک بافت فرهنگی خاص و عدم کنترل نقش متغیرهای جمعیت شناختی از قبیل سن و جنسیت دانشجویان، باید با احتیاط تعمیم داده شود. به پژوهشگران آتی پیشنهاد می‌شود نقش تعدیل‌کننده همزمان جنسیت، سن و وضعیت تأهل را مورد بررسی قرار دهند. چرا که به نظر می‌رسد سازه‌های مورد مطالعه متأثر از این شاخص‌ها نیز هستند و این بررسی می‌تواند به تبیین بهتر انگیزش تحصیلی کمک کند.

ملاحظات اخلاقی

در این پژوهش محرمانه بودن اطلاعات پاسخ‌دهندگان کاملاً رعایت شده و شرکت در پژوهش به صورت داوطلبانه بود. داده‌های جمع‌آوری شده صرفاً برای اهداف تحقیق مورد استفاده قرار گرفته و هویت افراد در تمام مراحل تحقیق محفوظ ماند.

حمایت مالی و سپاسگزاری

این پژوهش از حمایت مالی برخوردار نبوده است. از کلیه دانشجویان و کارکنان دانشگاه مازندران که در انجام پژوهش همکاری داشته‌اند سپاسگزاری می‌شود.

تعارض منافع

در این مقاله هیچ گونه تعارض منافی وجود ندارد.

منابع

- افرا، ارغوان، سنسبل بیجاری، شیما، بان، مریم، دراری، فاطمه، و شاهرخی، شبنم. (۱۴۰۰). بررسی ارتباط خودکارآمدی و انگیزش تحصیلی دانشجویان اتاق عمل استان خوزستان. *راهنمای آموزش در علوم پزشکی*، ۱۴(۶)، ۴۰۵-۴۱۲. URL: <http://edcbmj.ir/article-1-2234-fa.html>
- باقری، الهام، و دانا، امیر. (۱۴۰۰). تاثیر برنامه ذهن آگاهی بر اضطراب، خودکارآمدی و عملکرد ورزشکاران. *مطالعات روان‌شناسی ورزشی*، ۱۰(۳۶)، ۲۳-۴۴. <https://doi.org/10.22089/spsyj.2019.6590.1696>

- بحرانی، محمود. (۱۳۸۸). بررسی روایی و پایایی مقیاس انگیزش. *مطالعات روان‌شناختی*، ۵(۱)، ۵۱-۷۲. URL: https://psychstudies.alzahra.ac.ir/article_1591.html
- بخشی سورشجانی، لیلا، و غلامزاده، عثرت. (۱۴۰۱). نقش واسطه ایمنی هیجانی در رابطه بین تنظیم‌شناختی هیجان و انگیزش تحصیلی. *تحقیقات مدیریت آموزشی*، ۱۴(۵۳)، ۳۱-۵۰. URL: <https://sanad.iau.ir/fa/Article/1113045?FullText=FullText>
- خزاعی، سمانه، علی پور، سارا، و دادی، زهرا. (۱۴۰۲). اعتیاد دانشجویان به اینترنت، خودکارآمدی تحصیلی و درگیری تحصیلی در همه‌گیری کووید-۱۹. *نوآوری‌های اخیر در روان‌شناسی*، ۱(۱)، ۸۹-۷۶. URL: <https://doi.org/10.22034/rip.2024.191408>
- سالاری، ارسلان، امامی سیگارودی، عبدالحسین، زائر ثابت، فاطمه، شکبیا، مریم، خجسته، مریم، و شریفی، معصومه. (۱۳۹۷). بررسی ارتباط پیشرفت تحصیلی با علاقه به رشته تحصیلی در دانشجویان پرستاری. *پژوهش در آموزش علوم پزشکی*، ۱۰(۲)، ۶۸-۷۵. URL: <http://rme.gums.ac.ir/article-1-426-fa.html>
- شکرکن، حسین، و نیسی، عبدالکاظم. (۱۳۷۳). تأثیر عزت‌نفس بر عملکرد دانش‌آموزان پسر و دختر دبیرستانی. *علوم تربیتی*، ۱(۱)، ۲۷-۱۱. URL: <https://10.22055/edus.1994.16171>
- عباسی، حسین. (۱۴۰۲). اثربخشی آموزش تفکر انتقادی بر عزت‌نفس دانش‌آموزان دختر کلاس ششم ابتدایی. *نظریه و عمل در تربیت معلمان*، ۹(۱۵)، ۲۹-۱. URL: <http://rme.gums.ac.ir/article-1-426-fa.html>
- علیزاده، شیوا، نمازی، آسیه، و کوچک‌زاده طالمی، سبحانه. (۱۳۹۴). بررسی مقایسه‌ای عزت‌نفس در دانشجویان پرستاری و مامایی دانشگاه آزاد اسلامی رشت و همبستگی آن با موفقیت تحصیلی. *آموزش پرستاری*، ۴(۴)، ۱۷-۲۵. URL: <http://jne.ir/article-1-562-fa.html>
- فاطمی پناه، مهرداد. (۱۴۰۱). رابطه عزت‌نفس و انگیزش تحصیلی دانشجویان. *چشم‌انداز حسابداری و مدیریت*، ۵(۶۶)، ۴۲-۵۳. URL: https://www.jamv.ir/article_156376.html
- مرادی، دلنیا، کرمی، مهناز، قانع قشلاق، رضا، نعمتی، سیده منا، و دهن، فاضل. (۱۳۹۷). بررسی ارتباط عزت‌نفس با پیشرفت تحصیلی در دانشجویان پرستاری دانشگاه علوم پزشکی کردستان در سال ۱۳۹۷. *پرستاری، مامایی و پیراپزشکی*، ۴(۲)، ۷۱-۷۸. URL: <http://sjnmp.muk.ac.ir/article-1-175-fa.html>
- مقدری کوشا، مهناز، چراغی، فاطمه، مظفری، حمیده، ایمنی، بهزاد، مقدری کوشا، بهناز، و مقدسی، امیرمحمد. (۱۳۹۷). بررسی رابطه بین راهبردهای یادگیری خودتنظیمی و پیشرفت تحصیلی دانشجویان دانشکده پیراپزشکی دانشگاه علوم پزشکی همدان. *راهبردهای آموزش در علوم پزشکی*، ۱۱(۳)، ۴۵-۵۲. URL: <http://edcbmj.ir/article-1-1410-fa.html>
- موسیوند، محبوبه، و کابلی، مریم. (۱۴۰۱). مدل ساختاری رابطه بین یادگیری آنلاین بر اساس وجدان تحصیلی و فرسودگی تحصیلی: نقش میانجی انگیزش تحصیلی. *راهبردهای شناختی در یادگیری*، ۱۰(۱۸)، ۲۷۱-۲۹۸. URL: <https://doi.org/10.22084/j.psychogy.2022.24446.2331>

References

- Abbasi, H. (2022). The effectiveness of critical thinking training on the self-esteem of sixth grade female elementary school students. *Theory and Practice in Teacher Education*, 9(15), 29-1 (In Persian). URL: https://itt.cfu.ac.ir/article_2979.html
- Abdolrezaipoor, P., Jahanbakhsh Ganjeh, S., & Ghanbari, N. (2023). Self-efficacy and resilience as predictors of students' academic motivation in online education. *Plos one*, 18(5), e0285984. URL: <https://doi.org/10.1371/journal.pone.0285984>
- Afra, A., Senisal Bechari, Sh., Ban, M., Darari, F., & Shahrokhi, Sh. (2022). Investigating the relationship between self-efficacy and academic motivation of operating room students in Khuzestan province. *Scientific and Research Bimonthly Journal of Educational Strategies in Medical Sciences*, 14(6), 405-412 (In Persian). URL: <http://edcbmj.ir/article-1-2234-fa.html>
- Alizadeh, Sh., Namazi, A., & Kouchakzadeh Talemi, S. (2015). A comparative study of self-esteem in nursing and midwifery students of Islamic Azad University of Rasht and its correlation with academic success. *Nursing Education*, 4 (4), 17-25 (In Persian). URL: <http://jne.ir/article-1-562-fa.html>

- Almurumudhe, L. K. A., Mahdad, A., Johni, A. A., & Yousefi, Z. (2024). The mediating role of self-esteem in the relationship between psychological capital, academic engagement, and academic procrastination with academic performance among students in Al-Diwaniyah, Iraq. *Iranian journal of educational sociology*, 7(3), 1-9. URL: <https://qijes.com/index.php/ijes/article/view/1254>
- Bagheri, E., & Dana, A. (2021). The effect of mindfulness program on anxiety, self-efficacy and performance of athletes. *Sports Psychology Studies*, 10(36), 23-44 (In Persian). <https://doi.org/10.22089/spsyj.2019.6590.1696>
- Bahrani, M. (2009). Investigating the validity and reliability of the motivation scale. *Psychological Studies*, 5(1), 51-72 (In Persian). URL: https://psychstudies.alzahra.ac.ir/article_1591.html
- Bakhshi Sureshjani, L., & Gholamzadeh, E. (2022). The mediating role of emotional safety in the relationship between cognitive emotion regulation and academic motivation. *Educational Management Research*, 14(53), 31-50 (In Persian). URL: <https://sanad.iau.ir/fa/Article/1113045?FullText=FullText>
- Bandura A. (2004). Health promotion by social cognitive means. *Health education & behavior: the official publication of the Society for Public Health Education*, 31(2), 143-164. <https://doi.org/10.1177/1090198104263660>
- Bedel, E. F. (2016). Exploring academic motivation, academic self-efficacy and attitudes toward teaching in pre-service early childhood education teachers. *Journal of Education and Training Studies*, 4(1), 142-149. <https://doi.org/10.11114/jets.v4i1.561>
- Berdida D. J. E. (2023). Resilience and academic motivation's mediation effects in nursing students' academic stress and self-directed learning: A multicenter cross-sectional study. *Nurse education in practice*, 69, 103639. <https://doi.org/10.1016/j.nepr.2023.103639>
- Brown, K. M., Hoyer, R., & Nicholson, M. (2012). Self-esteem, self-efficacy, and social connectedness as mediators of the relationship between volunteering and well-being. *Journal of social service research*, 38(4), 468-483. <https://doi.org/10.1080/01488376.2012.687706>
- Campos, P. D. S., & Madrigal, D. V. (2020). Self-Efficacy and Academic Motivation of Students in a Catholic High School with Parents Working Abroad. *Philippine Social Science Journal*, 3(2), 117-118. <https://doi.org/10.52006/main.v3i2.256>
- Coopersmith, S. (1981). *Coopersmith Self-Esteem Inventories (CSEI)* [Database record]. APA PsycTests. <https://doi.org/10.1037/t06456-000>
- Deer, L. K., Gohn, K., & Kanaya, T. (2018). Anxiety and self-efficacy as sequential mediators in US college students' career preparation. *Education training*, 60(2), 185-197 <https://doi.org/10.1108/ET-07-2017-0096>
- El Massah, S. S., & Fadly, D. (2017). Predictors of academic performance for finance students: Women at higher education in the UAE. *International Journal of Educational Management*, 31(7), 854-864. <https://doi.org/10.1108/IJEM-12-2015-0171>
- Farmer, H., Xu, H., & Dupre, M. E. (2022). Self-efficacy. In *Encyclopedia of Gerontology and Population Aging* (pp. 4410-4413). https://doi.org/10.1007/978-3-030-22009-9_1092
- Fatemipannah, M. (2021). The relationship between self-esteem and academic motivation of students. *Accounting and Management Perspectives*, 5(66), 42-53 (In Persian). URL: https://www.jamv.ir/article_156376.html
- Harpaz, G., Vaizman, T., & Yaffe, Y. (2023). University students' academic grit and academic achievements predicted by subjective well-being, coping resources, and self-cultivation characteristics. *Higher Education Quarterly*, 78(1), 192-211. <https://doi.org/10.1111/hequ.12455>
- Harter, S. (1981). A new self-report scale of intrinsic versus extrinsic orientation in the classroom: Motivational and informational components. *Developmental Psychology*, 17(3), 300-312. <https://doi.org/10.1037/0012-1649.17.3.300>
- Huang, H., Tu, L., & Zhang, X. (2024) Social support, self-efficacy, self-esteem, and self-management behaviors among people living with HIV/AIDS in China: a structural equation modeling analysis. *BMC Public Health*, 24, 3070. <https://doi.org/10.1186/s12889-024-20541-6>
- Khazaei, S., Alipour, S., & Dadi, Z. (2024). Students' Internet Addiction, Academic Self-efficacy and Academic Engagement in the COVID-19 Pandemic. *Recent Innovations in Psychology*, 1(1), 76-89. <https://doi.org/10.22034/rip.2024.191408>
- Lee, P. C., & Mao, Z. (2016). The relation among self-efficacy, learning approaches, and academic performance: an exploratory study. *Journal of Teaching in Travel & Tourism*, 16(3), 178-194. <https://doi.org/10.1080/15313220.2015.1136581>
- Ma, Y. (2024). The impact of academic self-efficacy and academic motivation on Chinese EFL students' academic burnout. *Learning and Motivation*, 85, 101959. <https://doi.org/10.1016/j.lmot.2024.101959>

- Mahdavi, P., Valibeygi, A., Moradi, M., & Sadeghi, S. (2023). Relationship Between Achievement Motivation, Mental Health and Academic Success in University Students. *Community health equity research & policy*, 43(3), 311–317. <https://doi.org/10.1177/0272684X211025932>
- Moghadari Kosha, M., Cheraghi, F., Mozaffari, H., Ameni, B., Moghadari Kosha, B., & Moghadasi, A. M. (2018). Investigating the relationship between self-regulated learning strategies and academic achievement of students of the Faculty of Paramedical Sciences at Hamadan University of Medical Sciences. *Bimonthly Scientific-Research Journal of Educational Strategies in Medical Sciences*, 11(3), 45-52 (In Persian). URL: <http://edcbmj.ir/article-1-1410-fa.html>
- Moosivand, M., & Kaboli, M. (2021). Structural model of the relationship between online learning based on academic conscience and academic burnout: The mediating role of academic motivation. *Bimonthly Journal of Cognitive Strategies in Learning*, 10(18), 271-298 (In Persian). <https://doi.org/10.22084/j.psychogy.2022.24446.2331>
- Moradi, D., Karami, M., Ghanei Gheshlagh, R., Nemati, M., & Dehoun, F. (2018). Investigating the relationship between self-esteem and academic achievement in nursing students at Kurdistan University of Medical Sciences in 2018. *Nursing, Midwifery and Paramedical Sciences*, 4(2), 71-78 (In Persian). URL: <http://sjnmp.muk.ac.ir/article-1-175-fa.html>
- Moyano, N., Quílez-Robres, A., & Cortés Pascual, A. (2020). Self-esteem and motivation for learning in academic achievement: The mediating role of reasoning and verbal fluidity. *Sustainability*, 12(14), 5768. <https://doi.org/10.3390/su12145768>
- Nasir, M., & Iqbal, S. (2019). Academic Self Efficacy as a Predictor of Academic Achievement of Students in Pre Service Teacher Training Programs. *Bulletin of Education and Research*, 41(1), 33-42. URL: <https://www.prdb.pk/article/academic-self-efficacy-as-a-predictor-of-academic-achievemen-2446>
- Neyazi, A., Padhi, B. K., Ahmadi, M., Rangelova, V., Mohammadi, A. Q., Neyazi, M., & Griffiths, M. D. (2023). Depression and self-esteem among Afghan school-going adolescents under the Taliban Government: a cross-sectional study. *Discover Psychology*, 3(1), 25. <https://doi.org/10.1007/s44202-023-00087-1>
- Olivier, E., Archambault, I., De Clercq, M., & Galand, B. (2019). Student self-efficacy, classroom engagement, and academic achievement: Comparing three theoretical frameworks. *Journal of youth and adolescence*, 48(2), 326-340. <https://doi.org/10.1007/s10964-018-0952-0>
- Pu, J., Hou, H., & Ma, R. (2017). Direct and indirect effects of self-efficacy on depression: The mediating role of dispositional optimism. *Current Psychology*, 36(3), 410-416. <https://doi.org/10.1007/s12144-016-9429-z>
- Salari, A., Emami Sigaroudi, A., Zaer Sabet, F., Shakiba, M., Khojasteh, M., & Sharifi, M. (2018). Investigating the relationship between academic achievement and interest in the field of study in nursing students. *Research in Medical Education*, 10 (2), 68-75 (In Persian). URL: <http://rme.gums.ac.ir/article-1-426-fa.html>
- Sherer, M., Maddux, J. E., Mercandante, B., Prentice-Dunn, S., Jacobs, B., & Rogers, R. W. (1982). *Self-Efficacy Scale* [Database record]. APA PsycTests. <https://doi.org/10.1037/t01119-000>
- Shokrkon, H., & Nisi, A. (1994). The effect of self-esteem on the performance of male and female high school students. *Educational Sciences*, 1(1), 11-27 (In Persian). <https://10.22055/edus.1994.16171>
- Shoukat, R., Ismayil, I., Huang, Q., Oubibi, M., Younas, M., & Munir, R. (2024). A comparative analysis of blended learning and traditional instruction: Effects on academic motivation and learning outcomes. *PloS one*, 19(3), e0298220. <https://doi.org/10.1371/journal.pone.0298220>
- Vilppu, H., Laakkonen, E., Laine, A., Lähteenmäki, M., Metsäpelto, R. L., Mikkilä-Erdmann, M., & Warinowski, A. (2024). Learning strategies, self-efficacy beliefs and academic achievement of first-year preservice teachers: a person-centred approach. *European Journal of Psychology of Education*, 39(2), 1161-1186. <https://doi.org/10.1007/s10212-023-00729-x>
- Woodruff, S. L., & Cashman, J. F. (1993). Task, domain, and general efficacy: A reexamination of the Self-efficacy Scale. *Psychological Reports*, 72(2), 423–432. <https://doi.org/10.2466/pr0.1993.72.2.423>